

Obsah

Aktivity ERÚ v oblasti ochrany spotřebitele.....	2
Sekce kontroly ERÚ.....	4
Monitoring trhu.....	7
Rozhovor	9

Stanislav Trávníček
předseda Rady ERÚ

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

„do rukou“ se Vám dostává první vydání čtvrtletního *Newsletteru ERÚ*.

První část jsme se rozhodli věnovat celospolečensky významnému tématu – ochranně spotřebitele. Nabízíme Vám přehled toho, s čím se spotřebitelé v oblasti energetiky v 1. čtvrtletí roku 2021 na ERÚ obraceli nejčastěji a jakým způsobem se ze strany ERÚ přijaté podněty dařilo řešit. Je samozřejmě důležité požáry hasit, ale ještě důležitější je jim předcházet. Prevenci a osvětě se ERÚ věnuje nepřetržitě. Neustále vylepšujeme naše komunikační kanály směrem ke spotřebitelům, vytvořili jsme například on-line poradnu na facebookovém profilu ERÚ, a i nadále spolupracujeme se spotřebitelskými poradnami a organizacemi, jako například s *Národní radou osob se zdravotním postižením ČR*.

Rádi bychom Vás postupně seznámili s fungováním odborných útvarů ERÚ a zvýšili tím obecné povědomí o kompetencích a procesech uvnitř ERÚ. Jako první nahlédneme pod pokličku Sekci kontroly.

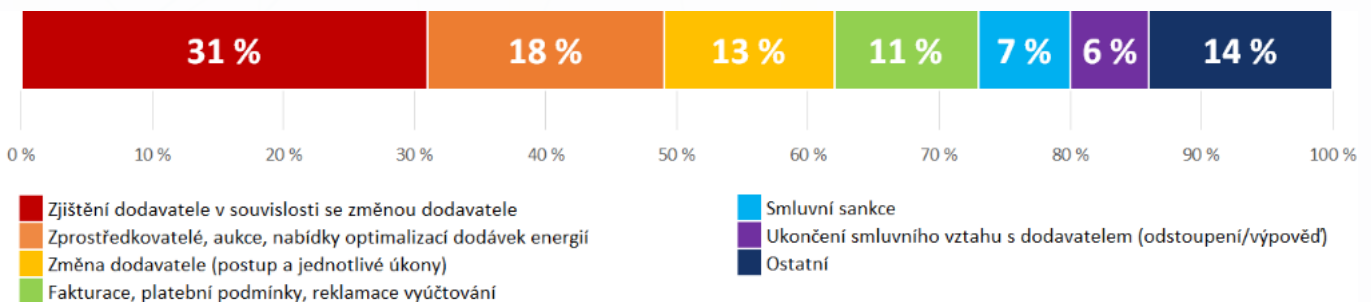
Zaměříme se také na trhy s energetickými komoditami a nabídneme statistické zhodnocení 1. čtvrtletí 2021 v pravidelné části *Monitoring trhu*.

V poslední části naleznete rozhovor s vedoucím Oddělení kanceláře Rady, který zastává současně pozici tajemníka Rady ERÚ.

Věřím, že Vám *Newsletter ERÚ* přinese mnoho zajímavého.

Aktivity ERÚ v oblasti ochrany spotřebitele

Za 1. čtvrtletí 2021 obdržel ERÚ celkem 3 543 podání spotřebitelů. Směřovaly především na změnu dodavatele a každý druhý podnět spotřebitelů souvisel se zprostředkováním levnějšího dodavatele energií (v grafu nejen položka Zprostředkovatelé, ale často i Zjištění dodavatele a Smluvní sankce).

Nadále platí, že se dodavatelé brání odchodu zákazníka k jinému dodavateli (tzv. retenční nabídky). Zákazníka tak dostávají do situace, kdy má uzavřeno více smluv na dodávku

ve stejný okamžik. Větší množství stížností se týkalo také vyúčtování smluvních pokut, podnětů souvisejících s předčasným ukončením smlouvy a nedodržování povinnosti dodavatele řádně vyúčtovat dodávky.

Podání se nejčastěji dařilo vyřídit vysvětlením problému či radou spotřebiteli, popřípadě nastavením komunikace dodavatele se spotřebitelem tak, aby sami dospěli k dohodě a vyřešení problému. V případě podezření ze spáchání nekalé obchodní praktiky nebo porušení zákonné povinnosti (podle energetického zákona nebo zákona o ochraně spotřebitele) byl podnět předán Sekci kontroly.

Desatero obrany před šmejdou v energetice

1. pravidlo

Nenechte se nikým do ničeho nutit.

Vaše cesta za levnější elektřinou či plynem by měla začít vlastní aktivitou, nikoliv iniciativou obchodníka.

Jestliže se přesto rozhodnete s ním jednat, udělejte si alespoň rámcovou představu o tom, čeho chcete dosáhnout.

**Pomohou internetové srovnávače, jeden nabízí ERÚ:
kalkulator.eru.cz**

ERÚ se v novém roce nadále věnoval osvětě v oblasti práv spotřebitele v energetice. Významnou roli v tomto ohledu sehrály sociální sítě, kde si u širší veřejnosti získaly popularitu pravidelné středeční spotřebitelské seriály [Desatero obrany před šmejdou v energetice](#) (souhrn i na [webu ERÚ](#)) a [Nekalé obchodní praktiky v energetice](#).

Nekalé obchodní praktiky v energetice

Co dělat, když už jste podepsali?

Pokud jste něco podepsali a své rozhodnutí chcete změnit bez sankcí, můžete u smlouvy uzavřené mimo přepážku, telefonicky či e-mailem odstoupit nebo smlouvu vypovědět.

Odstoupení od smlouvy je v tomto případě možné ve lhůtě 14 dnů ode dne jejího uzavření.

Ukončení smlouvy podáním výpovědi je možné do 15. dne po zahájení dodávky elektřiny nebo plynu.

Pravidelnou rubriku ERÚ zaměřenou na spotřebitelskou praxi naleznete již druhým rokem v časopise *MOSTY*, který vydává *Národní rada osob se zdravotním postižením ČR*. S ní ERÚ na základě společného memoranda z roku 2019 spolupracuje i v dalších oblastech.

Pro poslední vydání časopisu **MOSTY** jsme připravili zajímavý rozhovor s předsedou Rady ERÚ Stanislavem Trávníčkem. Ústředním tématem rozhovoru jsou boj s energetickými šmejdy a očekávané dopady novely energetického zákona na ochranu spotřebitele.

mosty 2021
TISK: Luboš Procházka
FOTO: Martin Holubec

BOJ S ENERGETICKÝMI ŠMEJDY POKRAČUJE, ŘÍKÁ V ROZHOVORU PRO MOSTY PŘEDSEDA RADY ENERGETICKÉHO REGULAČNÍHO ÚŘADU STANISLAV TRÁVNÍČEK

V loňském roce Mosty přelstily společný seriál s Energetickým regulačním úřadem (ERÚ), který se v loňském roce věnoval bojům s energetickými šmejdami. Pokračovat v něm budeme také letos. Na šloď jsme proto odvali předsedu Rady ERÚ Stanislava Trávníčka, se kterým v našem rozhovoru probíráme, s čím se nyní spotřebitelé potýkají nejčastěji a z čeho očekávají zlepšení v souvislosti s novelou energetického zákona.

Pro spotřebitele, kteří se potýkají s energetickými šmejdy, jaké jsou možnosti? Především je třeba vědět, že ERÚ má právo ukládat pokuty až do výše 200 000 Kč za každou porušení. Pokud se jedná o méně závažné porušení, může ERÚ uložit pokutu až do výše 50 000 Kč. Pokud se jedná o méně závažné porušení, může ERÚ uložit pokutu až do výše 50 000 Kč. Pokud se jedná o méně závažné porušení, může ERÚ uložit pokutu až do výše 50 000 Kč.

ERÚ 20 LET

Předseda Rady ERÚ Stanislav Trávníček: „V loňském roce jsme se zaměřili na boj s energetickými šmejdami. V letošním roce se zaměříme na boj s energetickými šmejdami.“

ENERGICKÁ SPOTŘEBITELŮ

Předseda Rady ERÚ Stanislav Trávníček: „V loňském roce jsme se zaměřili na boj s energetickými šmejdami. V letošním roce se zaměříme na boj s energetickými šmejdami.“

mosty 2021

Předseda Rady ERÚ Stanislav Trávníček: „V loňském roce jsme se zaměřili na boj s energetickými šmejdami. V letošním roce se zaměříme na boj s energetickými šmejdami.“

S pozitivním ohlasem se u spotřebitelů setkala i nová on-line poradna na sociální síti Facebook. Facebookový **profil ERÚ** se tím zařadil mezi další komunikační kanály, kterými lidé mohou ERÚ požádat o radu či o pomoc.

Sekce kontroly ERÚ

Hlavním úkolem sekce je výkon dozoru nad dodržováním energetického zákona, zákona o podporovaných zdrojích energie (POZE), zákona o ochraně spotřebitele a zákona o cenách. Výkon dozoru není jen provádění kontrol dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů, ale také monitoring chování dodavatelů a odběratelů, šetření v provozovnách, výrobnách či sídlech energetických firem, zajišťování dokumentace a ověřování skutečností. Ředitelkou sekce je od roku 2015 Lucie Polická.

O jaké prohřešky se v daných případech zejména jedná

	energetický zákon zákon o POZE	zákon o ochraně spotřebitele zákon o cenách
elektroenergetika a plynárenství	podnikání bez licence přerušení dodávek uvádění nepravdivých informací při provádění úkonů nezbytných k uskutečnění změny dodavatele poškození energetických zařízení nedodržení standardů kvality	nekalé obchodní praktiky při nabízení služeb (nepravdivé údaje, uvádění v omyl, záměny) agresivní obchodní praktiky při nabízení služeb (požadování plateb za neobjednané služby) ceníky a celková konečná cena

	energetický zákon zákon o POZE	zákon o ochraně spotřebitele zákon o cenách
teplárenství	<p>podnikání bez licence</p> <p>neměření dodávek tepelné energie</p> <p>nedodržení povinnosti držitele licence na výrobu a rozvod tepelné energie</p> <p>nedodržení povinnosti vyúčtování dodávky tepelné energie</p>	<p>cena tepelné energie nevychází z kalkulace, nesprávná kalkulace ceny</p> <p>nedodržení omezení výše některých nákladů v ceně tepelné energie a přiměřené výše zisku</p> <p>rozdíl mezi cenou kalkulovanou a vyúčtovanou, nedodržení pravidel při stanovení stálé složky ceny</p>
POZE	<p>problematický způsob měření a evidence elektřiny z obnovitelných zdrojů</p> <p>jiný stav (například provozovny) oproti platné licenci</p> <p>nedodržování povinností výrobce elektřiny</p> <p>nesprávné uchovávání pravdivých a úplných záznamů o použitém palivu</p>	

Postup ERÚ při provádění kontrol v energetických odvětvích

ERÚ provádí kontroly na návrh Ministerstva průmyslu a obchodu nebo z vlastního podnětu. Před zahájením kontroly z vlastního podnětu ERÚ hodnotí důvodnost podnětu osob, které podnět ke kontrole podaly.

Zahájení kontroly

Kontrola se zahajuje z moci úřední, je tedy na daném orgánu, zda ji zahájí či nikoliv, neexistuje právní nárok na zahájení kontroly. Cílem každé kontroly je zjištění aktuálního stavu předmětu kontroly a jeho porovnání se stavem žádoucím.

První úkonem kontroly je doručení oznámení o jejím zahájení kontrolované osobě. Je v něm uveden předmět kontroly a kontrolující osoby, které jsou oprávněny s kontrolovanou osobou v průběhu jednat.

Součástí oznámení je poučení kontrolované osoby o právech a povinnostech a případných následcích jejich nedodržení. Kontrolované osobě se kontrolující pracovníci vždy prokazují

služebními průkazy a k nahlédnutí mají u sebe písemně vyhotovené pověření ke kontrole, které vyhotovuje stejná oprávněná úřední osoba, která schvaluje oznámení o kontrole.

Průběh kontroly

ERÚ při kontrole zjišťuje, jak kontrolovaná osoba plní povinnosti, které jí vyplývají z výše uvedených předpisů nebo které jí byly uloženy na základě těchto předpisů.

Výsledek kontroly ERÚ následně zaznamená do protokolu o kontrole, v němž také uvede zjištěný stav a kontrolní zjištění, které je doloženo potřebnými podklady (dokumenty, fotodokumentací, videozáznamy apod.). Kontrolovaná osoba je oprávněná proti protokolu o kontrole podat námitky ve standardní lhůtě 15 dnů (pokud kontrolující pracovníci nestanoví jinak). Námitkám může kontrolní orgán vyhovět zcela nebo z části, či je zamítne, popřípadě nařídí došetření věci.

Kontrola končí uplynutím lhůty pro námitky proti protokolu či jeho dodatku, je-li vyhotoven po akceptaci námitek či ukončeném došetření, nebo zamítnutím námitek. Spis je v případě zjištění porušení povinností právních předpisů předán k dalšímu řízení o přestupku, v němž může být uložena pokuta nebo také opatření, aby nežádoucí stav napravil.

Činnost Sekce kontroly za I. čtvrtletí 2021

V případě zjištění porušení povinností vyplývajících z právních předpisů a zajištění dostatečných podkladů ještě v rámci úkonů před zahájením kontroly, kdy o porušení není pochybnost, je zjištění předáno přímo do správního řízení, tj. k řízení o přestupku. Z důvodu urychlení celého procesu dozorové činnosti a rychlejšího uplatnění nástrojů na nápravu nežádoucího stavu považujeme přímé předání zjištění z šetření do správního řízení jako flexibilnější cestu zajištění nápravy pro zákazníka a konečného spotřebitele, tedy účinnější pomoc dozorového orgánu.

Vedená agenda	Celkem
Podání přijatá	272
Podání vyřízená	260
Kontroly zahájené	98
Kontroly ukončené	46
Kontroly nezahájené*	86

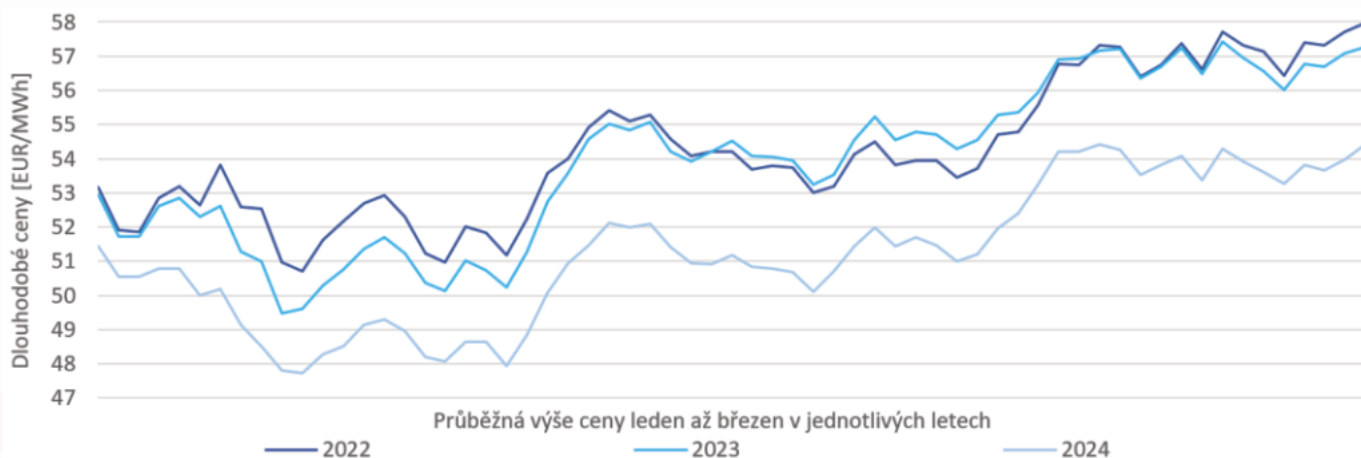
*přímé předání do správního řízení

Monitoring trhu

Elektřina se na denním trhu v 1. čtvrtletí obchodovala v průměru za 53,62 EUR/MWh a v naprosté většině času byla cena vyšší než v Německu. Průměrný rozsah dosáhl hodnoty 4,02 EUR. V úhrnu převažoval vývoz elektřiny z ČR, který byl v lednu dán především omezenou výrobou z větru v Německu. Naopak v únoru a březnu již směr obchodních toků odpovídal cenovému spádu a převažoval dovoz elektřiny z Německa.

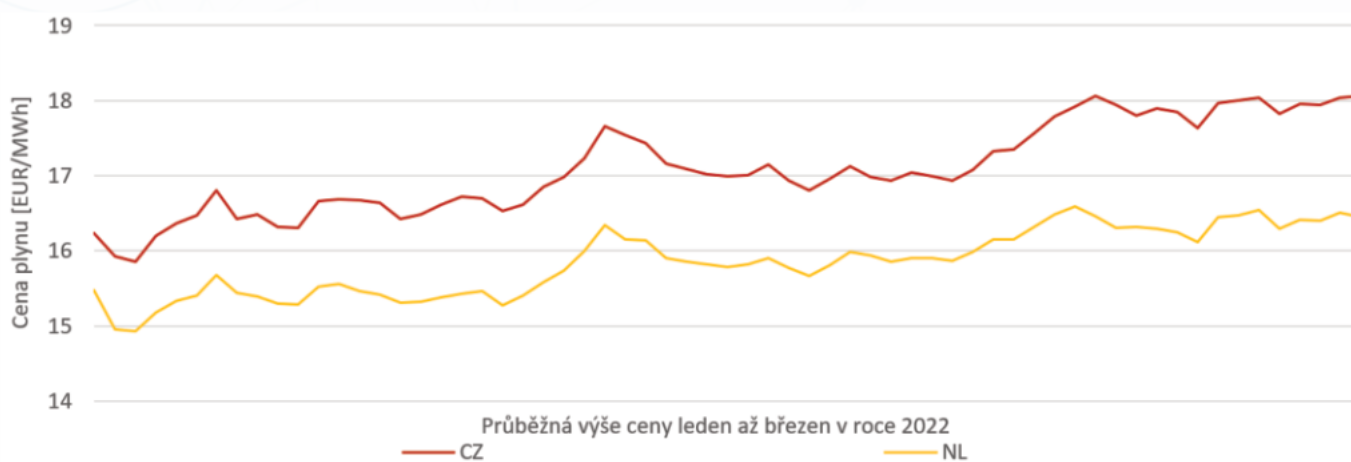

Stejně jako v předchozích obdobích cena elektřiny základního zatížení na příští rok vykazovala rostoucí trend, když vystoupala z úvodní úrovně kolem 52 EUR/MWh až k hodnotě téměř 58 EUR/MWh v závěru března. V roce 2023 očekává trh téměř shodnou cenu a pokles cen nelze předpokládat dříve než v roce 2024. Český dlouhodobý trh obchodoval v 1. čtvrtletí v průměru o 1,69 EUR draž oproti Německu. Navzdory tomu, že trhy očekávají postupné snižování cenového rozdílu, Německo se zřejmě definitivně stává (nej)levnějším trhem v regionu.

Spotová cena plynu vykazovala v 1. čtvrtletí značně kolísala. V polovině ledna se do Evropy přenesl cenový šok způsobený dramatickým růstem ceny LNG ve východní Asii a 12. 1. 2021 atakovala cena hranici 26 EUR/MWh (hub TTF). Na přelomu února a března došlo k poklesu na 16 EUR/MWh, který byl následován pozvolným růstem ke 20 EUR/MWh. Mírný, ale stabilní růst vykazují také očekávané ceny v příštím roce. Český roční produkt na rok

2022 vzrostl za 1. čtvrtletní o cca 2 EUR na 18 EUR/MWh. V růstu pokračoval též cenový rozdíl českého trhu oproti hlavnímu evropskému hubu TTF, který v závěru 1. čtvrtletí přesáhl hodnotu 1,50 EUR.

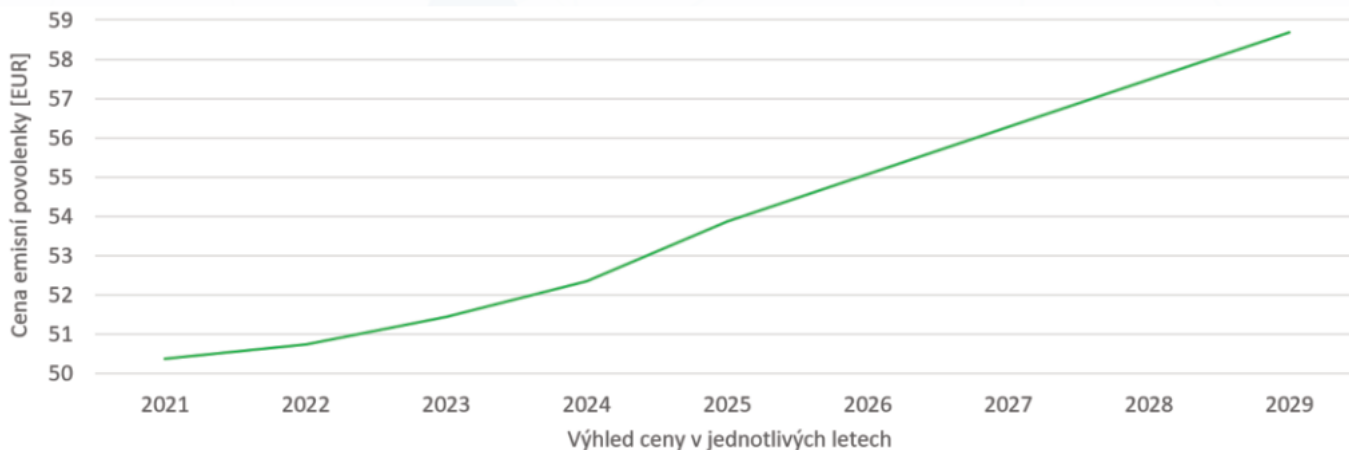

Rostoucí cena emisních povolenek byla hlavním motivem na trzích s energetickými komoditami v 1. čtvrtletí 2021. Silnému růstu cen povolenek odpovídala i relativně vysoká cena spotové elektřiny a trend se projevil i v dlouhodobých cenách. V růstu pokračovala rovněž cena zemního plynu, která se vrátila na úroveň z roku 2018.

V průběhu 1. čtvrtletí se cena povolenky zvýšila o více než 5 EUR a z úrovně kolem 35 EUR/t z počátku roku se pevně usadila nad 40 EUR/t. Vzhledem k tomu, že cena povolenky bude do budoucna stále významněji promlouvat do fungování velkoobchodních trhů, ukazuje graf (Výhled ceny EUA European Union Allowances) předpoklad vývoje v následujících letech podle cen k 7. 5. 2021.

Rozhovor s vedoucím Oddělení kanceláře Rady

Luděk Jiráček je od června 2019 tajemníkem Rady ERÚ. Od ledna 2020 je v čele útvaru, který se o Radu stará a zároveň naplňuje agendy jako jsou strategie, komunikace a vztahy s veřejností obecně.

Pozici tajemníka Rady Energetického regulačního úřadu zastáváte téměř dva roky. Jaké to je být v takové pozici?

Je to velmi zajímavá a inspirující práce, kdy jsem v denním kontaktu se všemi členy Rady ERÚ. Rada má pět členů, takže mám pět nadřízených a každý z nich má své unikátní odborné znalosti a styl práce. Zároveň se nacházím v pozici, kdy stojím v podstatě na pomezí Rady a ERÚ. Do toho koordinuji svůj vlastní tým lidí, se kterými pracuji na našich úkolech. Práce je to velmi dynamická, baví mě, že není stereotypní.

Jak podle Vás funguje řízení úřadu kolektivem pěti osob?

Jsem přesvědčen o tom, že takové rozložení sil, respektive různých odborných znalostí vede při jednáních ke kvalitnějším výsledkům.

Takže podle Vás aktuální složení Rady funguje.

Rozhodně ano. Ostatně, kdyby tomu tak nebylo, na ERÚ bych pravděpodobně nepůsobil. Pro mě je velmi důležité, s kým a pro koho pracuji.

Myslíte si, že má Energetický regulační úřad v aktuálním znění energetického zákona dostatečnou oporu pro to, aby byl schopen dostatečně plnit svou roli?

ERÚ by měl mít ještě výraznější pravomoci a pro vše lepší podporu v zákonech, doposud není například schválena novela energetického zákona ani novela zákona o POZE, tedy

Luděk Jiráček
vedoucí Oddělení kanceláře Rady
tajemník Rady ERÚ

podporovaných zdrojích energie. To je zásadní problém, kvůli kterému se bohužel dostáváme i do pozice, kdy nemůžeme efektivně řešit spory, a pomoci tak, jak bychom si přáli, a jak by logicky očekávali spotřebitelé a regulované subjekty.

Dochází někdy k tomu, že Rada ERÚ musí řešit velké množství záležitostí najednou oproti jiným obdobím roku? Jak takový nápor řešíte?

Nápor na ERÚ, potažmo na Radu ERÚ je v průběhu celého roku. Když totiž Rada neřeší v podzimním období cenová rozhodnutí, musela například v jiném období pracovat na zásadách cenové regulace, průběžně se připravují návrhy právních předpisů. Celoročně Rada musí řešit i provozní a personální záležitosti. Zároveň pravidelně rozhoduje o opravných prostředcích proti rozhodnutím v prvním stupni, tzv. rozklady.

Takže je to nikdy nekončící proces, sice je podchycený v Plánu činnosti ERÚ a harmonogramech jednotlivých úkolů, ale nikdy nevíte, co se přihodí. Například pandemie COVID-19, zastavení dodávek tepla ve Strakonících nebo Velkých Hamrech a již zmiňované jmenování nových členů Rady... ERÚ doposavad vždy reagoval flexibilně a svou roli regulátora splnil, ale stojí za tím pečlivě odvedená práce vedení a zaměstnanců ERÚ.

Uplynul více než rok v čele útvaru, který se mimo jiné stará o Radu ERÚ. Co přesně Váš útvar zajišťuje?

Oddělení kanceláře Rady se ve své činnosti zaměřuje na zajištění nutného technického, organizačního a administrativního servisu pro všechny členy Rady. To mají na starost zejména asistentky. Co se týče odborných prací, těm se věnuje pět členů týmu, včetně tiskového mluvčího. Zaměřujeme se na tvorbu strategických dokumentů (Strategie ERÚ, Plán činnosti ERÚ, Zpráva o činnosti a hospodaření, Národní zpráva o elektroenergetické a plynárenství, interní a externí koncepce komunikace vč. jejího rozvoje a aplikace do praxe), správu i rozvoj webu ERÚ, správu profilů ERÚ na sociálních sítích Facebook, LinkedIn, Twitter a YouTube. Dále pod nás spadá organizace veřejných akcí, jako jsou konference, semináře, tiskové konference; a to dnes samozřejmě v on-line formě.

Naše práce je velmi různorodá a už nyní mohu prozradit, že se všichni mohou těšit nejen na novou vizuální identitu ERÚ včetně nového loga, ale i nový web. Ten bude výrazně uživatelsky přívětivější než aktuální a samozřejmě moderní i po vizuální stránce.

Co Vám osobně práce na ERÚ přináší?

Že mohu pracovat s lidmi, kteří jsou osobnostmi a předními odborníky v oboru. Jedná se o prestižní práci. Výraznou přidanou hodnotou pro mě osobně je, že mohu de facto sloužit naší vlasti, respektive pracovat ve státním sektoru a v oboru, který jsem i vystudoval. To bylo vždy mým profesním cílem.

Autor rozhovoru: V. Černý, odborný rada, ERÚ